

Κείμενο

[Πώς αγάπησα την ποίηση]

Η αγάπη στην ποίηση μού ήλθε από μακριά και, αν μπορεί να το πει αυτό κανένας, έξω από τη λογοτεχνία. Το **συνειδητοποίησα** μια μέρα, καθώς τριγύριζα στις αίθουσες του Βρετανικού Μουσείου και βρέθηκα μπροστά σε έναν πάπυρο πρασινωπό, αν θυμάμαι καλά, με χαραγμένο επάνω του αρκετά καθαρά ένα απόσπασμα της Σαπφώς. Ύστερα από τους σωρούς τα λατινικά χειρόγραφα που κατάπινα τα χρόνια εκείνα, ένιωθα μια πραγματική ανακούφιση· μου φαινόταν ότι ο κόσμος ίσιωνε και έμπαινε στη σωστή του θέση.

Αυτά τα λιγνόκορμα συμπαγή κεφαλαία γράμματα συγκροτούσαν μια γραφική παράσταση διαυγή και μυστηριακή μαζί, που μου έκανε νόημα φιλικό μέσα από τους αιώνες. Σα να βρισκόμουν πάλι σε έναν γιαλό της Μυτιλήνης και να άκουγα την κόρη του περιβολάρη μας να τραγουδά. Κι έξαφνα, όπως ένας ήχος ή μια μυρωδιά, πριν προλάβουμε να το καλοσκεφτούμε, ανασταίνουν μέσα μας μια θαμμένη από καιρό εντύπωση, ξανάβλεπα τον εαυτό μου μαθητή στο δημοτικό σχολείο να σκαλίζει τα βιβλία των μεγάλων και να στέκεται με απορία μπροστά σε μια ωδή του Πινδάρου. Δεν ήταν αυτό που έγραφε, ήταν η διαφορετική **διάταξη** της γραφής που με τραβούσε, νομίζω, τόσο ακατανίκητα. Τι τους έπιανε τους ανθρώπους να συνδυάζουν τις λέξεις έτσι, που να μη λένε αυτά που λέμε κάθε μέρα; Και γιατί δεν τραβούσαν ως την άκρη της σελίδας, αλλά σταματούσαν και ξανάρχιζαν από την άλλη αράδα;

Όμως, στα τραγούδια που άκουγα κάθε μέρα, στα ποιήματα που μαθαίναμε στο σχολείο δε μου ήλθε ποτέ να σκεφτώ ένα τέτοιο πράγμα. Ίσως τα απλά νοήματα, ίσως η ομοιοκαταληξία, προπάντων αυτή, να μου έδιναν μια **επαρκή** εξήγηση. Αλλά εδώ, στην έκδοση της Σαπφώς που κρατούσα, δεν υπήρχαν τέτοια πράγματα. Κάτι άλλο υπήρχε, που βέβαια δεν το καταλάβαινα, επειδή δεν καταλάβαινα τα αρχαία ελληνικά. Κι αυτό σίγουρα θα εξηγούσε τον ιδιαίτερο τρόπο γραφής.

Προσπαθώ τώρα να εκφράσω με σημερινά λόγια το αίσθημα που είχα την εποχή εκείνη και που το ξανάβρισκα σε ένα μόνο πράγμα: στα ξόρκια που με δέος και **ανεπιφύλακτο** θαυμασμό παρακολουθούσα να κάνει μια γριά Κρητικιά μαγείρισσα που είχαμε στο σπίτι μας, όταν ήμουν παιδί. Ήταν τα λόγια της παράξενα, «παλαβά», όπως έλεγε η μάνα μου, άσχετα εντελώς με αυτά που άκουγα γύρω μου, χωρίς κανέναν ειρμό. Θα μπορούσα να **βεβαιώσω** πως επρόκειτο για ένα **κύμα** μυστηρίου, όμοιο με αυτό που, μεγάλος πια, συνειδητοποιώ ότι βγαίνει από το υλικό σώμα του ποιήματος και που το εκπέμπει κάθε απόπειρα του ποιητή να παλέψει με τα ίδια τα μέσα της έκφρασής του.

ΘΕΜΑΤΑ

A. (Μονάδες 20)

A. Να αποδώσετε περιληπτικά το κείμενο (80 - 100 λέξεις).

(μονάδες 20)

B. (Μονάδες 15)

B1. Ποιο γεγονός «πυροδότησε» την αγάπη του συγγραφέα για τη λογοτεχνία; (60 – 80 λέξεις)

(μονάδες 10)

B2. Να γράψετε έναν πλαγιότιτλο για την πρώτη παράγραφο (Η αγάπη... θέση) του κειμένου.

(μονάδες 5)

Γ. (Μονάδες 15)

Γ1. Να γράψετε από μία πρόταση με καθεμιά από τις ακόλουθες λέξεις (επισημαίνονται και στο κείμενο με **έντονη γραφή**). Φροντίστε, ώστε μέσα από την πρόταση να γίνεται φανερή η σημασία της κάθε λέξης: **συνειδητοποίηση, διάταξη, επαρκή, ανεπιφύλακτο, βεβαιώσω** (μπορείτε να διαφοροποιήσετε τον γραμματικό τύπο, δηλαδή την πτώση, τον αριθμό, το γένος, το πρόσωπο κλπ.).

(μονάδες 10)

Γ2α. «Θα μπορούσα να βεβαιώσω πως επρόκειτο για ένα κύμα μυστηρίου ...».

Να δηλώσετε αν η χρήση της γλώσσας στην παραπάνω φράση είναι κυριολεκτική/δηλωτική ή μεταφορική/συνυποδηλωτική.

(μονάδες 3)

Γ2β. Να γράψετε δύο προτάσεις με τη λέξη **κύμα**. Στην πρώτη χρησιμοποιήστε τη λέξη κυριολεκτικά/δηλωτικά και στη δεύτερη μεταφορικά/συνυποδηλωτικά.

(μονάδες 2)